



Projekt:

Karpackie Bramy: Między Ropą a Zborovem
- ochrona i rozwój wspólnego dziedzictwa kulturowego
na pograniczu polsko-słowackim.

ZIOŁA BESKIDU NISKIEGO



















PRZYWROTNIK POSPOLITY
Alchemilla vulgaris L. (Rosaceae)

SIEDLIŠKO: wilgotne i gliniaste łąki, pastwiska, leśne trakty, na skrajach lasów

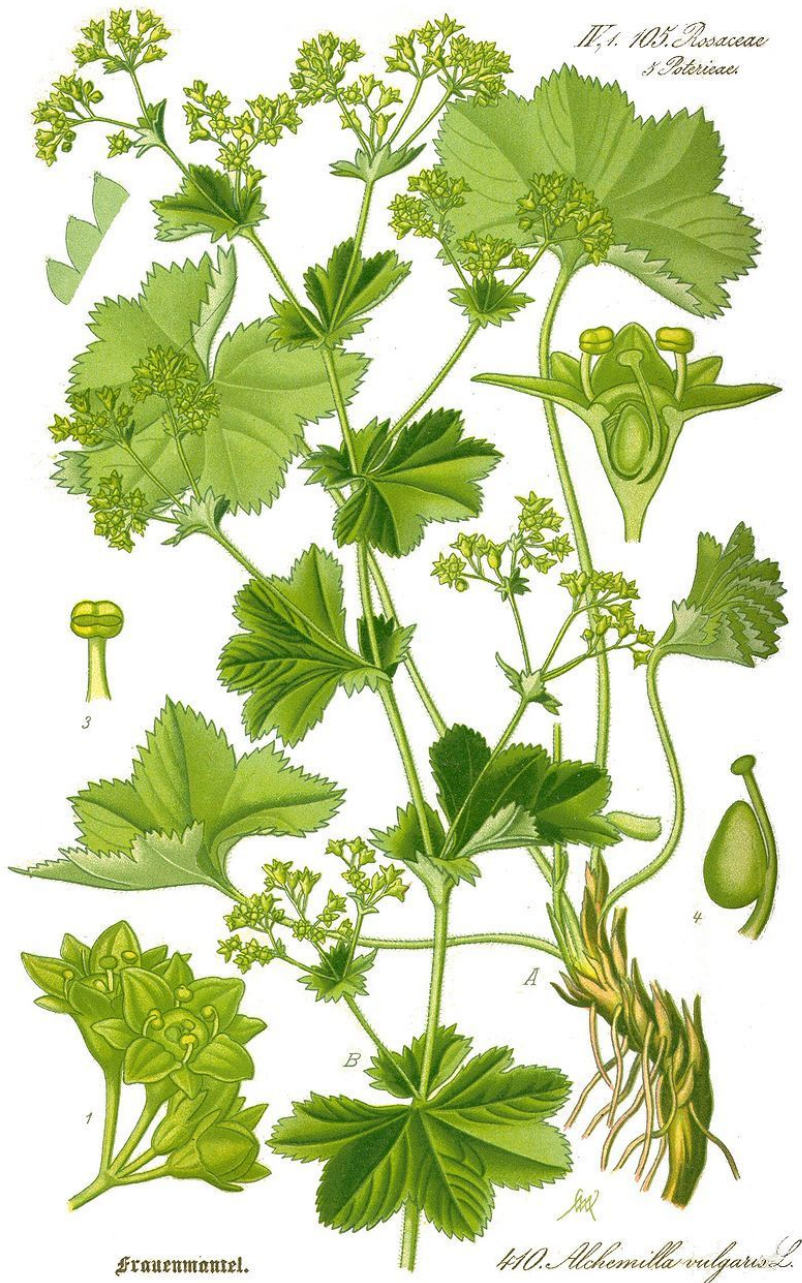
SUROWIEC: ziele, liść

WŁAŚCIWOŚCI: przeciwzapalne, ściągające, poprawiające trawienie, przeciwbiegunkowe, antyseptyczne, przeciwbakteryjne, rozkurczowe, przeciwwysiękowe

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
przewrotek (okolice Jasła);
inne: nawrotek, grzmotek, grzmotnik, gęsie nóżki, gęsiorka (Podhale), gęsie wianki, fartuszki, płaszcz Matki Boskiej, ang. Lady's Mantle

łemkowskie:
kabatyky Matery Bożoj



ZASTOSOWANE:

- NIEŻYT ŻOŁĄDKA I JELIT
- WZDECIA
- BIEGUNKI

- ZABURZENIA MIESIĄCZKOWANIA
- STANY ZAPALNE NARZĄDÓW RODNYCH

- TRUDNO GOJĄCE SIĘ RANY
- ZMNIEJSZA CELLULIT
- ROZJAŚNIA, UJĘDRNIA I UELASTYCZNIA CERĘ



WYPOTNIKI (HYDATODY)



TONIK Z PRZYWROTNIKA

2 łyżki świeżego ziela

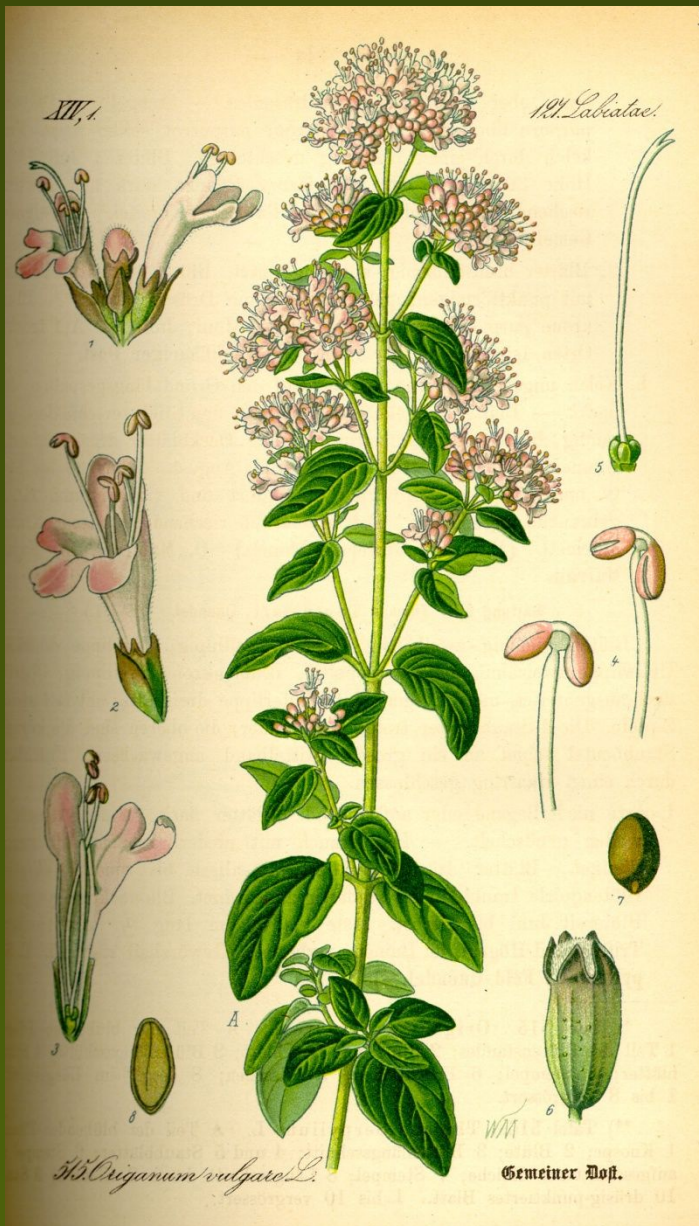
1 szklanka wody

1 łyżka octu niepasteryzowanego

Ziele przywrotnika zalać wodą, odstawić na 10-20 po czym doprowadzić do wrzenia i gotować przez 5-10 minut. Przecedzić i dolać łyżkę octu, np. jabłkowego.

Można przechowywać do tygodnia w lodówce.

Za wszelkiego rodzaju okłady czy maseczki ze świeżego, zmielonego ziela nasza skóra zdecydowanie odwdzieczy się nam lepszym wyglądem bez względu na wiek. Przywrotnik sprawdzi się zarówno w okresie dojrzewania jak i menopauzy. To jedno z najłatwiej rozpoznawalnych i najbardziej wszechstronnych ziół, dlatego też gorąco zachęcam do zaprzyjaźnienia się z nim na dłużej.



LEBIODKA POSPOLITA

Origanum vulgare L. (Lamiaceae)

SIEDLIŚKO: słoneczne polany, zarośla, przydroża, rowy

SUROWIEC: kwiat, ziele

WŁAŚCIWOŚCI: wykrztuśne, przeciwbiegunkowe, antyseptyczne, wiatropędne, odtruwające

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
macierzyszka

łemkowskie:
lebidka



ZASTOSOWANE:

•TONIZUJE NERWY

•POBUDZA TRAWIENIE I APETYT

•WZMAGA MIESIĄCZKOWANIE

•NIWELUJE WZDĘCIA
•WSPOMAGA PRZY NIEŻYCIE ŻOŁĄDKA I JELIT







SUROWIEC: kwiat, korzeń, kwitnące pędy
wraz z liściem

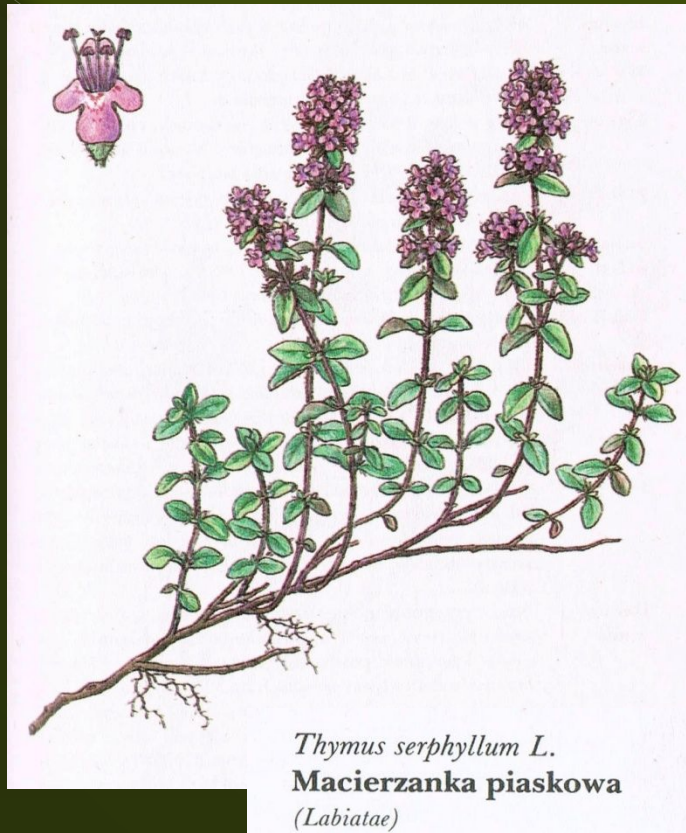
WŁAŚCIWOŚCI: przeciwdrobnoustrojowe, rozkurczowe, wykrztuśne, przeciwświądowe

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
macierzanka

łemkowskie: czabryk

Poszczególne gatunki macierzanki kiedyś nie były rozróżniane przez ludzi a informacje zwykle ograniczały się do stwierdzenia: *macierzanka*. Jak więc odróżnić ją od obcego nam, ale należącego do tego samego rodzaju tymianku? Zrobić to można przede wszystkim za pomocą kształtu kwiatostanu. Macierzanka zwyczajna ma kwiaty na szypułkach, zebrane w gęste okółki tworzące główkowate kwiatostany, natomiast kwiaty tymianku tworzą podwójną wierzchołkę.



ma cienkie łodygi, płożące się, przy ziemi rozgałęzione, u dołu drewniejące, często ponownie zakorzenione w węzłach. Liście drobne, jajowate, eliptyczne lub równowąskie, naprzeciwległe.



ma rozgałęzioną wzniesioną łodygę, do 40 cm wysoką, u dołu drewniejącą. Liście drobne, wyrastające parami, nakrzyżległe, krótkoogonkowe lub siedzące, eliptyczne lub równowąskolancetowate, całobrzegie, od strony dolnej szarawo owłosione.

Najogólniej można podzielić macierzankę na dwie grupy:

krzewinki o wzniesionym pokroju oraz płożące się rośliny zielne

Płożące się rośliny to większość gatunków i odmian macierzanki. Stosuje się je chętnie jako pachnące rośliny okrywowe lub zastępujące trawniki na stanowiskach w pełnym słońcu. Mogą być także używane jako rośliny przyprawowe o łagodniejszym, w porównaniu do tymianku, aromacie.

Krzewinką o prostych pędach jest m.in. tymianek pospolity (*Thymus vulgaris* L.) jego odmiany i wywodzące się z niego mieszańce. Nadają się one na grządki ziołowe, ale również na obwódki dróg i ścieżek.



Macierzanka kwitnie od czerwca do września i jest wspaniałą rośliną miododajną. Nazwa członu *serpyllum* wywodzi się od greckiego słowa *herpyllos*, co znaczy „płożący się” (łac. *serpere* – czołgać się), co jest uzasadnione właściwościami rośliny, ma ona bowiem czołgające się łodygi.



ZASTOSOWANE:

JAKO ŚRODEK TRZEŻWIĄCY PRZY UTRACIE PRZYTOMNOŚCI

•PRZY DOLEGLIWOŚCIACH TRAWIENNYCH

•JAKO ŚRODEK ŁAGODZĄCY BÓLE GŁOWY, KATAR, KASZEL

Poniższą mieszankę ziołową z macierzanką warto popijać przy grypie, przeziębieniu, osłabieniu, zapaleniu oskrzeli i zatok:

Rp.

ziele macierzanki 2 części

ziele hyzopu lub ziele cząbrku 1 cz.

pączki topoli lub pączki sosny 1 cz.

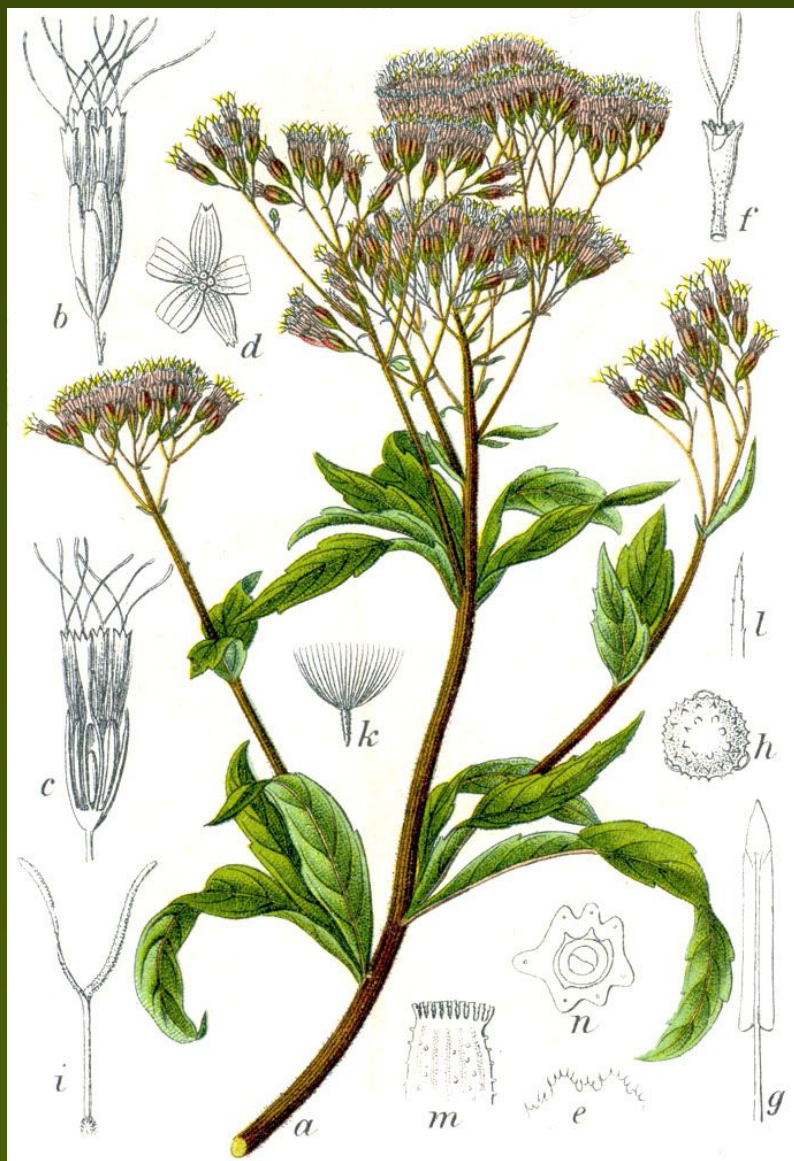
korzeń mydlnicy 1 cz.

kora wierzby lub ziele (kwiat) wiązówki 1 cz.

korzeń omanu lub korzeń arcydzięgla 1 cz.

owoc anyżu (może być anyż gwiazdkowy) lub liść eukaliptusa 1 cz.

Zioła rozdrobnić i wymieszać. 1 łyżkę mieszanki na 1 szklankę wody doprowadzić do wrzenia, lekko zagotować, odstawić na 30 minut, przecedzić. Dodać 2 łyżki rumu, miód. Pić po 1 szklance 3-4 razy dziennie.



SADZIEC KONOPIASTY

Eupatorium cannabinum L. (Asteraceae)

SIEDLIŚKO: wilgotne zarośla, ziołorośla nadrzeczne

SUROWIEC: korzeń/kłącze, ziele

WŁAŚCIWOŚCI: rozkurczowe, żółciopędne, antybakteryjne, fungistatyczne, wirusobójcze, immunostymulujące, napotne, rozwalniające

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
sdziec

łemkowskie:
kosajec

ZASTOSOWANE:

WYKRZTUŚNIE PRZY NIEZŁYCI UKŁADU ODDECHOWEGO
*ASTMA

*REGULUJE TRAWIENIE
*BIEGUNKI
*NIEZŁYT ŻOŁĄDKA I JELIT

*ZEWNĘTRZNIE LIKWIDUJE STANY ZAPALNE
*OKŁADY PRZY ZWICHNIĘCIACH I UDERZENIACH

*USPOKAJAJĄCO I PRZECIWNERWICOWO



DZIURAWIEC ZWYCZAJNY
Hypericum perforatum L. (Hypericeae)

SIEDLIŚKO: górskie łąki i polany z ziołoroślami

SUROWIEC: ziele

WŁAŚCIWOŚCI: żółciopędne,
przeciwbiegunkowe, antydepresyjne,
antywirusowe, ściągające

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:

dzikie ziele; inne:

dziurkawiec, dzwonki (Panny Maryii), ziele
świętojańskie, krzyżowe ziele, zajęcza krewka

łemkowskie:

boża krołcia



Pl. 61. *Millepertuis perforé*. *Hypericum perforatum* L.

ZASTOSOWANE:

W DEPRESJI I WYCZERPANIU NERWOWOYM

*PRZY ZABURZENIACH CZYNNOŚCI PRZEWODU POKARMOWEGO
*W CHOROBAH WĄTROBY I DRÓG ŻOŁCIOWYCH

*ZEWNĘTRZNIE JAKO ŚRODEK PRZYSPIESZAJĄCY REGENERACJĘ TKANEK I GOJENIE SIĘ RAN



OLEJ DZIURAWCOWY

Oleum hyperici

1 część ziela dziurawca – kwiaty z pączkami
1 część oleju, np. rydzowy
spiryтус do uprzedniego pokropienia
surowca

Dziurawiec pokroić drobno i sownicie pokropić
spiryтusem, odstawić na 30 minut.

Następnie zalać olejem.

Na powierzchnię zalanego olejem surowca
dobrze jest nalać odrobinę spiryтusu, aby
nie powstała pleśń. Całość zakręcić i
odstawić w ciepłe, ale ciemne miejsce.

BUKWICA LEKARSKA

Betonica officinalis L. (Labiatae)

SIEDLIŠKO: polany, mało żyzne łąki górskie oraz bagienne, stanowiska o zmiennej wysokości

SUROWIEC: ziele, liść, kwiat

WŁAŚCIWOŚCI: przeciwzapalne, przeciwreumatyczne, przeciwbakteryjne

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
bukwica, bukwa, bukwica czerwona, betonika

łemkowskie:



Betonica officinalis L. 828.

ZASTOSOWANE:

SPADEK ODPORNOŚCI

•NIEŻYT I INFЕКCJE UKŁADU ODDECHOWEGO

•W CHOROBAH WĄTROBY, ŚLEDZIONY I PĘCHERZYKA ŻÓLCIOWEGO

•PRZY TRUDNO GOJĄCYCH SIĘ RANACH, WYPRYSKACH, ZAKAŻENIACH





Zewnętrznie do okładów przy zwichnięciach i uderzeniach (krwiaki, obrzęk) najlepiej sprawdzają się okłady z mocnego naparu (2 łyżki ziela na szklanę wrzółku) lub z papki ze świeżego ziela, ponadto z wyciągu octowego (100 g ziela na 300 g octu spożywczego, po tygodniu przefiltrować, rozcieńczyć z wodą 1:1, okłady kilkudziesięciominutowe na obolałe stawy i miejsca uderzone, opuchnięte, z wylewami).

W XVIII i XIX wieku liście i kwiaty bukwicy były składnikiem herbatek wykrztuśnych przy nieżytach układu oddechowego. W dawnych wiekach był to lek oficjalny, ceniony i bardzo popularny w medycynie ludowej i oficjalnej.

CZYŚCICA STORZYSZEK

Clinopodium vulgare L. (Labiatae)

SIEDLIŚKO: słoneczne stanowiska, łąki, zarośla, przydroża

SUROWIEC: ziele, liść

WŁAŚCIWOŚCI: rozkurczowe, metaboliczne

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:

łemkowskie:
natcha (Bielanka)



ZASTOSOWANE:



PRZY PROBLEMACH Z PRZEMIĄNĄ MATERII



- WSPOMAGAJĄCO PRZY CHOROBY WĄTROBY,
ZABURZENIACH TRAWIENIA





BLUSZCZYK KURDYBANEK *Glechoma hederaceae* L. (Labiatae)

SIEDLIŚKO: zarówno zacienione jak i słoneczne stanowiska, łąki, pola, przydroża, zarośla i wilgotne lasy, w pobliżu domostw

SUROWIEC: ziele, liść

WŁAŚCIWOŚCI: przeciwzapalne, czyszczące krew, odtruwające, poprawiające przemianę materii, przeciwbakteryjne, moczopędne, pobudzające trawienie

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
kurdybanek, ziele św. Piotra (okolice Gorlic);
inne: bluszcz ziemny, ptasie główki,
kołtunnik, kondratek, kurwotek

łemkowskie:
kocuryńka (Bielanka)

ZASTOSOWANE:

PRZY NIEŻYCIĘ UKŁADU ODDECHOWEGO

•PRZY NIESTRAWNOŚCI I ZAPARCIACH
•OCHRONNIE NA MIAŻSZ WĄTROBY
•ZAPOBIEGANIE TWORZENIU KAMIENI ŻÓŁCIOWYCH

*HAMOWANIE ROZWOJU GRZYBÓW DROZDZAKOWYCH I BAKTERII PATOGENNYCH NA SKÓRZE
*PRZY TRUDNO GOJĄCYCH SIĘ RANACH

*OCZYZZANIE ORGANIZMU
*WZMACNIANIE ORGANIZMU
*ŁAGODZENIE STRESU I TONIZOWANIE PRACY UKŁADU NERWOWEGO



(c) Konrad Kozłowski, kkozi, Głogów

INTRAKT ZE ŚWIEŻEGO ZIELA KURDYBANKA

Intractum Glechomae

100 g zmielonego szybko ziele zalać 300 ml gorącego alkoholu 60-70%, wytrawiać 7 dni lub dłużej, przefiltrować.

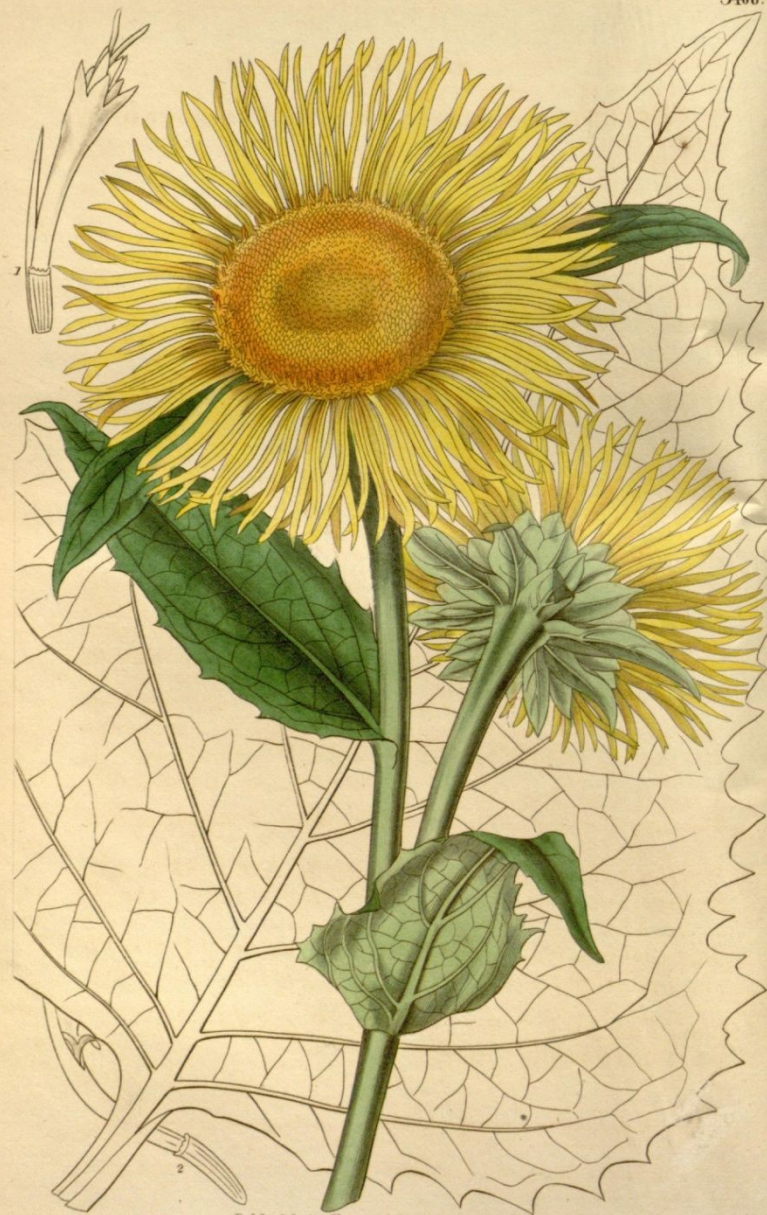
Zażywać 3 razy dziennie po 5 ml lub użyć do wyrobu znakomitego i mocnego.

SYROP KURDYBANKOWY

Sirupus Glechomae

1 część intraktu + 1 część miodu lub syropu malinowego, zmieszać.

Zażywać co 4-6 godzin po łyżce przy katarze i kaszlu



SMOTRAWA OKAZAŁA

Telekia speciosa L. (Asteraceae)

SIEDLIŚKO: doliny rzek, polany, przydroża, łąki przy lasach

SUROWIEC: ziele, kwiat

WŁAŚCIWOŚCI: przeciwzapalne na wątrobę i przewód pokarmowy, żółciopędne, , obniża poziom cukru i cholesterolu

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
smotrawa

łemkowskie:

ZASTOSOWANE:

OBNIŻANIE POZIOMY CIŚNIENIA KROWEJ
WYPOWIEDZIALNOŚĆ

OBNIŻANIE WYPOWIEDZIALNOŚCI KROWEJ
WYPOWIEDZIALNOŚĆ KROWEJ
WYPOWIEDZIALNOŚĆ KROWEJ

WYPOWIEDZIALNOŚĆ KROWEJ
WYPOWIEDZIALNOŚĆ KROWEJ

WYPOWIEDZIALNOŚĆ KROWEJ
WYPOWIEDZIALNOŚĆ KROWEJ

WYPOWIEDZIALNOŚĆ KROWEJ
WYPOWIEDZIALNOŚĆ KROWEJ



[HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/OGRODBOTANICZNYUW/PHOTOS/
A.1410988302455551/2747146012173100/?TYPE=3](https://www.facebook.com/ogrodbotanicznynyuw/photos/a.1410988302455551/2747146012173100/?type=3)



NAPAR :

1 łyżka suszonego rozdrobnionego kwiatu lub ziela

1 szklanka wrzątku

Susz zalać wrzątkiem i parzyć pod przykryciem 15 minut. Pić 2 razy dziennie po szklance. Naparem można również stosować zewnętrznie na trudno gojące się rany, eczemy.

NALEWKA ZE ŚWIEŻEGO KWIATU

1 część kwiatu

5-10 części alkoholu 50-60% lub czerwonego/białego wina wytrawnego

Po zalaniu alkoholem macerować minimum 1 tydzień, zaś w winie ekstrahować przynajmniej 1 miesiąc.

Zażywać 2 razy dziennie po 5-10 ml. Kuracja smotrawą powinna trwać minimum 3 miesiące.

Nalewką można również przemywać chorobowe zmiany skórne.

MIKSTURA NA OBRZĘKI /OPUCHLIZY W KOŃCZYNACH; SINIAKI, STŁUCZENIA

1 łyżka nalewki i 1 łyżka octu na szklankę wody

Stosować okłady przynajmniej 1 godzinę, 3 razy dziennie. Przemywać co 2 godziny.



OMAN

Inula L. (Asteraceae)

SIEDLISKO: miejsca wilgotne, zbocza rzek, zarośla, przydroża, leśne łąki, dawne chałupiska

SUROWIEC: kwiat, korzeń, kwitnące pędy wraz z liściem

WŁAŚCIWOŚCI: przeciwzapalne, rozkurczowe, moczopędne, żółciopędne, żółciotwórcze, uspokajające i poprawiające pracę serca, wykrztuśne, przeciwwrobacze, przeciwgrzybicze

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie: oman; inne: dziewosił, wielkie ziele

łemkowskie:
oman, dewjasil (Ukraina)

ZASTOSOWANE:

ROZLUŻNIA GĘSTĄ I ZALEGAJĄĄ WYDZIELINĘ ŚLIZOWĄ W DROGACH ODDECHOWYCH

•NIEŻYTY ŻOŁĄDKOWO-JELITOWE I WĄTROBOWE

•W CHOROBAH PASOŻYTNICZYCH

•ODKAZAJĄCO NA SKÓRĘ I BŁONY ŚLIZOWE





© Orlaya

SMOTRAWA



© Orlaya

OMAN WIELKI

OCET OMANOWY

Octem spożywczym 5-8% zalać w proporcji 1:3 surowiec. Taki wyciąg działa przeciwobrzękowo i gojąco na skórę. Dobrze sprawdzi się przy wcieraniu w miejsca ukąszenia.

Można stosować również okłady z octu omanowego, dobre na obrzęki wywołane urazem mechanicznym. Wówczas należy ocet rozcieńczyć wodą w proporcji 1:1. Dodać można nalewkę arnikową lub nagietkową.

Używać do odstraszania pcheł, roztoczy. Ponadto zabija wszy i odpędza komary oraz gryzące meszki.

Nalewka na kwiatach omanu 1:3 na alkoholu 40-60% usprawnia procesy intelektualne (dawka 10 ml).



BARWINEK *Vinca (Apocynaceae)*

SIEDLIŠKO: lasy, zarośla, wtórnie cmentarze, polany, miejsca po dawnych chatach lub cerkwiach

SUROWIEC: ziele, liście

WŁAŚCIWOŚCI: wzmacniające, przeciwkrwotoczne, przeciwbólowe, odtruwające, przeciwmiażdżycowe

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
barwinek, lubistek, barwin

łemkowskie:
barwinok

ZASTOSOWANE:

WSPOMAGANIE UKŁADU KRWIONOŚNEGO

*PRZY CHOROBAH WIEŃCOWYCH
*OBNIŻANIE CIŚNIENIA KRWI

*MOBILIZACJA UKŁADU IMMUNOLOGICZNEGO

*ZABÓRZENIA KRAŻENIA MÓZGOWEGO



dobrepole.pl





Echte Pestwurz, *Petasites officinalis*.

LEPIĘŻNIK RÓŻOWY

Petasites hybridus L. (Labiatae)

SIEDLIŠKO: wilgotne i podmokłe gleby, zarośla nadrzeczne, brzegi potoków, przydroża, rowy, wąwozy

SUROWIEC: kwiat, liść, kłącze

WŁAŚCIWOŚCI: przeciwskurczowe, przeciwbólowe, antyseptyczne, żółciopędne, uspokajające

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
buły, kocie buły

łemkowskie:

ZASTOSOWANE:

DOLEGLIWOŚCI DRÓG ŻOŁCIOWYCH, ŻOŁĄDKA, DWUNASTNICY

*CHOROBY UKŁADU ODDECHOWEGO
*PRZY UPORCZYWYM KASZLU

*LECZENIE STANÓW ZAPALNYCH I ALERGII

*ŁAGODZI STANY ZAPALNE SKÓRY



EKSTRAKT Z KWIATÓW LEPIĘŻNIKA RÓŻOWEGO Z KWASEM OCTOWYM

100 g kwiatów lepiężnika różowego
950 ml wody
60 ml kwasu mlekowego stężenie 80%

Do naczynia wlać 950 ml wody i dodać 60 ml kwasu mlekowego 80%. Rozdrobnić lepiężnik, zalać go przygotowaną wodą z kwasem, wymieszać i zagotować całość pod przykryciem. Odstawić na 15 minut, przecedzić.

Taki ekstrakt można wykorzystać do wcierki do włosów przetłuszczających, do skóry z problemami na tle agresji immunologicznej, do toników do twarzy.

Jest to klasyczna ekstrakcja w środowisku kwaśnym, zalecana dla roślin zawierających olejki eteryczne. Olejki w środowisku kwaśnym lekko zmieniają zapach, stają się łatwiej przyswajalne (następuje estryfikacja związków aromatycznych).





PODBIAŁ POSPOLITY

Tussilago farfara L. (Asteraceae)

SIEDLIŠKO: przydroża, żwirowiska,
nadrzeczne, skarpy, osuwiska

SUROWIEC: kwiat, liść, całe ziele

WŁAŚCIWOŚCI: osłaniające, powlekające,
przeciwzapalne, wykrztuśne, antyseptyczne,
odkażające

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:
podbiał; inne:
białpuch, białmech, kobyla stopa

łemkowskie:
wipuch

ZASTOSOWANE:

PRZECIWAŚMATYCZNE,
JAKO ZIOŁO DO PALENIA W FĄJCE ALBO KADZENIA

*PRZY ZAPALENIU UKŁADU ODDECHOWEGO
*PRZECIWKASZŁOWO

*DO PIELĘGNACJI SKÓRY WRAŻLIWEJ, TRĄDZIKOWEJ, Z WYPRYSKAMI

*ŁAGODZI STANY ZAPALNE SKÓRY, REGULUJE CZYNNOŚCI GRUCZOŁÓW ŁOJOTOKOWYCH







CZARTAWA POSPOLITA

Circaea lutetiana L. (Onagraceae)

SIEDLIŚKO: żyzne wilgotne lasy łąkowe, buczyny, zarośla

SUROWIEC: ziele

WŁAŚCIWOŚCI: przeciwzapalne, czyszczące krew, odtruwające, moczopędne, przeciwnadciężenne, żółciopędne

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie:

czartawa; inne:

czarnokwit, czyrnidło, czarownik, niewieście psiny

łemkowskie:

czarnocwit

ZASTOSOWANE:

POPRAWIA KRAŻENIA

*WSPOMAGA TRAWIENIE
*PRZY ZAPALENIU JELIT I OWRZODZENIACH PRZEWODU POKARMOWEGO

*STANY ZAPALNE NARZĄDÓW PŁCIOWYCH

*ROZLUŻNIAJĄCO, ROZKURCZOWO NA DROGI ŻÓŁCIOWE



Czartawa pospolita
(*Circaea lutetiana* L.)

Autorstwa Konrad Lackerbeek - Praca własna, CC0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=52880031>

Czartawa pośrednia
(*Circaea intermedia* Ehrh.)



Autorstwa I, Kenraiz, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2425954>



Czartawa drobna
(*Circaea alpina*)

Herbatka z ziela czartawy działa odtruwająco i moczopędnie, nieznacznie wpływ na układ krążenia. W większych dawkach może mieć ochronny wpływ na wątrobę i rozkurczowy na drogi żółciowe, wreszcie żółciopędny. Prawdopodobnie poprawia też krążenie oczne i stabilizuje strukturę ścian naczyń krwionośnych. Napar 3% nadaje się do codziennego picia zamiast herbaty, jest smaczny i zawiera antyoksydanty oraz wymiatacze wolnych rodników, substancje hamujące generalnie stany zapalne i rozkurczowe na mięśnie gładkie.

Intrakt lub nalewka ze świeżego ziela czartawy 1:5-10 na alkoholu 40-60% w dawce 5 ml 2 razy dziennie rozszerza oskrzela i naczynia krwionośne, poprawia krążenie, zapobiega dusznicy i astmie. Zmniejsza tworzenie zakrzepów.

Przetwory z czartawy można polecić przy chorobie wieńcowej, lekkich niedomogach wątroby, przy tendencjach do zakrzepicy, ponadto jako środek czyszczący krew.



Czartawa drobna
(*Circaea alpina*)

Czartawa pośrednia
(*Circaea intermedia* Ehrh.)

SZCZYR TRWAŁY

Mercurialis perennis L. (Euphorbiaceae)

SIEDLIŚKO: lasy liściaste, mieszane, gleby żyzne i wilgotne, zacienione, wskaźnik podłoża obfitującego w azot i próchnicę; roślina wrażliwa na wydeptywanie

SUROWIEC: ziele

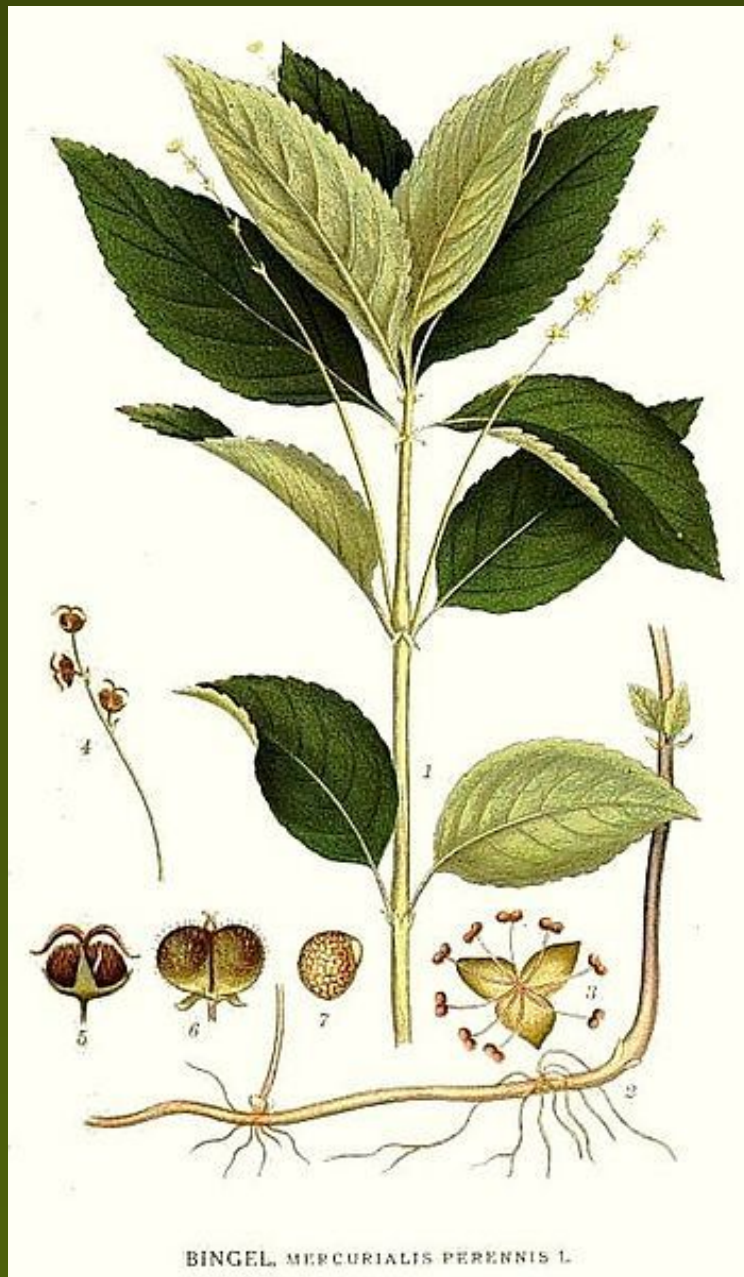
WŁAŚCIWOŚCI: wykrztuśne, moczopędne, rozwalniające, antyseptyczne, przeciwzapalne, zmiękczaające

LOKALNE NAZWY BESKIDZKIE:

polskie: inne:

szczyr leśny, czyniród, dzieciniec, rodzeniec

łemkowskie:



ZASTOSOWANE:

ZEWNĘTRZNIE NA KURZĄJKI

*JAKO ŚRODEK WYMIOTNY LUB PRZECZYSZCZAJĄCY

*W HOMEOPATII DO LECZENIA CHOROŃ REUMATYCZNYCH, BIEGUNKI, PĘCHERZYKA ŻÓLCIOWEGO I WĄTROBY

*DO PRZERYWANIA ZMIAN SKÓRNYCH
*PRZY ŁUSZCZYZY, ŁUPREZU, ŁOJOTOKU, PRZETŁUSZCZAJĄCYCH SIĘ WŁOSACH

NAPAR SZCZYROWY ZEWNĘTRZNIE

Infusum Mercurialidis

1 łyżka suchego ziela szczyru

1 szklanka wrzątku

Surowiec zalać wrzątkiem i przecedzić po 40 minutach.

Zewnętrznie taki napar można stosować do okładów lub przemywania problematycznej skóry. Na włosy szczególnie na włosy słabe, z łupieżem, bez połysku można zastosować płukanki.

Spłukiwać 2 razy w tygodniu po umyciu szamponem, pozostawić do wyschnięcia.

Roślina przy zbieraniu, roztarciu wydziela specyficzny zapach.



















DIAKUJEME